

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ
PERFORMANCE-BASED BUDGETING MANAGEMENT IN THE DIGITAL
AGE OF PRIVATE VOCATIONAL INSTITUTIONS
IN SISAKET PROVINCE

¹สมยศ พันธุ์มา, ²ประกาศิต อานุภาพแสนยากร และ ³สุรศักดิ์ ศรีกระจำง
¹Somyot Phanma, ²Prakasit Anuphapsaenyakorn and ³Surasak Srikrachang

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, ประเทศไทย
¹Sisaket Rajabhat University, Thailand

¹stu6430117109@365.sskru.ac.th ²grad@sskru.ac.th
³saktanant2905@gmail.com

Received : December 30, 2023; **Revised** : March 24, 2024; **Accepted** : April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การทดสอบที การทดสอบเอฟ และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของ

¹ นักศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษายังมีกระบวนการที่ยังไม่เป็นรูปธรรม และแนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการให้ความรู้ การวางแผนที่เป็นระบบ การจัดสรรงบประมาณ การมอบหมายงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม มีโปร่งใส มีการตรวจสอบ ควบคุม บำรุงรักษา มีการติดตาม ประเมินผล และนำผลมาพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน, ยุคดิจิทัล, สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the state of performance-based budgeting management in the digital age of private vocational institutions in Sisaket Province 2) to compare of performance-based budgeting management in the digital age of private vocational institutions in Sisaket Province, classified by position, educational level and work experience 3) to study problems and guidelines for developing performance-based budgeting management in the digital age of private vocational institutions in Sisaket Province. The sample group were 159 educational institution administrators and teachers. The research tools used in collecting data, it was a 5-level rating scale questionnaire and open-ended questionnaire with a reliability value of the questionnaire equal to 0.99. The statistics used in data analysis included finding percentages, means, and standard deviations. Analysis of t- test, F-test, and test of pairwise differences used Scheffe's method. The results of the research found that 1) results of the state of performance-based budgeting management in the digital age of private vocational institutions in Sisaket Province overall were at the highest level 2) results of compare performance-based budgeting management in the digital age of private vocational institutions in Sisaket Province, classified by position and education level by overall were not different, as for work experience was difference statistically significant at the 0.01 level and 3) problems and guidelines for developing performance-based budgeting management in the digital age of private vocational institutions in Sisaket Province still had processes that were not yet concrete, and the guidelines for developing was found that knowledge should be provided, the systematic planning budget allocation assignment emphasis was placed on participation, transparency,

inspection, control, maintenance, monitoring, evaluation, and using the results to develop work to be more efficiency and effectiveness.

Keywords : Performance-based budget management, digital age, private vocational educational institutions

บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศได้ประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจเป็นต้นมา เป็นผลให้การดำรงชีวิตของคนไทยตลอดจนทำงานในส่วนของภาครัฐได้รับผลอย่างชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาของชาติอย่างจริงจัง ส่วนราชการจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดการบริหารและการปฏิบัติเพื่อพลิกฟื้นปัญหาให้เป็นโอกาสที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและคุณค่างานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการปรับภาคราชการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวโดยจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงองค์กร ให้สามารถบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และผ่านวิกฤติทางเศรษฐกิจไปได้ (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, 2544: 1-3)

ระบบงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based budgeting: PBB) ซึ่งให้สำคัญกับผลผลิต ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้จ่ายงบประมาณแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เป็นการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรโดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของงาน เพื่อเกื้อหนุนภารกิจของรัฐและประโยชน์สูงสุดของประชาชน และได้ดำเนินกลยุทธ์ในการปรับปรุงระบบงบประมาณ (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, 2544: 24) ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงมีการนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based-Budgeting: PBB) มาใช้ (นรชัย ศรีพิมล, 2553) ในการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนั้น ได้กำหนดมาตรการขึ้นเพื่อประกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการที่หน่วยงานจะนำงบประมาณไปใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมาตรการที่กำหนดขึ้นนี้เรียกว่า “มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ประการ” (7 HURDLES)

การบริหารในยุคดิจิทัล (Digital Age) เป็นการบริหารสมัยใหม่ที่มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสาร เป็นการใช้อิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเร็วในการสื่อสาร ส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ในโลกที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว และใช้ในการบริหารจัดการความรู้ที่มีประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา การปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เป็นการจัดสรรงบประมาณแบบมีเงื่อนไข โดยสำนักงบประมาณจะให้อิสระทางการเงินกับหน่วยงาน เมื่อหน่วยงานมีหลักประกันได้ว่า สามารถนำงบประมาณไปใช้อ้างมี ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 28) จากแนวทางดังกล่าวส่งผลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายใต้การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานตามโครงสร้างการกระจายอำนาจ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน

อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 28) ทั้งนี้ใช้หลักความเป็นธรรม (Equity) ความเสมอภาค เพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันตามหลักความเสมอภาค เนื่องจากขนาดและที่ตั้งของโรงเรียนควรจะได้รับงบประมาณที่แตกต่างกัน หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) การจัดสรรงบประมาณจำเป็นต้องคำนึงถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการศึกษา ตามหลักความพอเพียง (Adequacy) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาจำเป็นต้องจัดสรรให้เพียงพอสำหรับผู้เรียน หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการจัดสรรงบประมาณไปสู่โรงเรียนตาม โครงสร้างการกระจายอำนาจ หลักเสรีภาพในการเลือก (Freedom of Choice) เป็นการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ผู้เรียน โดยการนำระบบรูปแบบและวิธีการจัดสรรงบประมาณมาใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นความสำเร็จของงาน เป็นหลัก

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อนำไปใช้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 269 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 23 คน และครู 246 คน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 10 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 159 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 23 คน และครู 136 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และการเทียบสัดส่วนตามสังกัดของสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2541) สำนักงานประมาณ (2542) สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2544) ชัยสิทธิ์ เถลิ้มมีประสิทธิ์ (2544) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) และยาเป็น เรื่องจรรยาตรี (2552) อำนวนย ทองโปร่ง (2553) ประกอบด้วย 1) การวางแผนงบประมาณ (Budget Planning) 2) การคำนวณต้นทุนผลผลิตและจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Output Costing and Procurement Management) 3) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Financial Management and Budget Control) 4) การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting) และ 5) การบริหารสินทรัพย์และการตรวจสอบภายใน (Asset Management and Internal Audit)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ แบ่ง 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การทดสอบที่ การทดสอบเอฟ และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนมากเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 85.53 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.47 ระดับการศึกษาโดยส่วนมากศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 91.20 รองลงมาคือ ศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.80 ประสบการณ์การทำงานโดยส่วนมาก น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 89.30 รองลงมาคือ ตั้งแต่ 10 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.40 และมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวม

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวางแผนงบประมาณ	4.54	0.43	มากที่สุด
2. การคำนวณต้นทุนผลผลิตและจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.49	0.45	มาก
3. การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	4.51	0.44	มากที่สุด
4. การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	4.51	0.42	มากที่สุด
5. การบริหารสินทรัพย์	4.53	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.51	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวม อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.40)

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test แบบอิสระ ในระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน โดยจำแนกตามตำแหน่ง

ระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดศรีสะเกษ ตามตำแหน่ง	ผู้บริหาร		ครู		t	P- Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนงบประมาณ	4.57	0.53	4.53	0.41	0.320	0.75
2. การคำนวณต้นทุนผลผลิตและจัดระบบ การจัดซื้อจัดจ้าง	4.57	0.55	4.47	0.43	0.848	0.40
3. การบริหารทางการเงินและการควบคุม งบประมาณ	4.60	0.52	4.50	0.43	0.942	0.35
4. การรายงานทางการเงิน และผลการ ดำเนินงาน	4.64	0.44	4.49	0.41	1.560	0.12
5. การบริหารสินทรัพย์	4.64	0.52	4.51	0.42	1.240	0.22
โดยรวม	4.60	0.48	4.50	0.39	1.057	0.29

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อระดับการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตาม ตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test แบบอิสระ ระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ตามระดับการศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P-Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนงบประมาณ	4.53	0.43	4.63	0.41	0.847	0.40
2. การคำนวณต้นทุนผลิตและจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.47	0.43	4.63	0.57	1.254	0.21
3. การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	4.50	0.42	4.61	0.59	0.880	0.38
4. การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	4.49	0.41	4.63	0.48	1.165	0.25
5. การบริหารสินทรัพย์	4.53	0.42	4.55	0.59	0.148	0.88
โดยรวม	4.50	0.39	4.61	0.51	0.939	0.35

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบโดยใช้ค่าสถิติทดสอบเอฟ วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ระดับการบริหารงบประมาณตามประสบการณ์ในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
1. ด้านค่านิยมและการมุ่งผลสำเร็จของงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.902	2	1.451	8.797**	.000
	ภายในกลุ่ม	25.727	156	.165		
	รวม	28.628	158			
2. ด้านการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม	4.837	2	2.418	14.056**	.000
	ภายในกลุ่ม	26.840	156	.172		
	รวม	31.677	158			
3. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	2.813	2	1.406	7.991**	.000
	ภายในกลุ่ม	27.455	156	.176		
	รวม	30.268	158			
4. ด้านนวัตกรรมและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2.828	2	1.414	9.009**	.000
	ภายในกลุ่ม	24.488	156	.157		
	รวม	27.316	158			

ระดับการบริหารงบประมาณ ตามประสบการณ์ ในการทำงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- Value
	รวม	27.316	158			
5. ด้านคุณภาพมาตรฐานและ ความมั่นคง	ระหว่างกลุ่ม	3.446	2	1.723	10.346**	.000
	ภายในกลุ่ม	25.977	156	.167		
	รวม	29.423	158			
เฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	3.308	2	1.654	11.793**	.000
	ภายในกลุ่ม	21.881	156	.140		
	รวม	25.189	158			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé's Method) พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเห็นว่าระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลในภาพรวมสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป คิดเห็นว่าระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลในภาพรวมสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การวางแผนงบประมาณ ไม่มีการจัดทำแผนงบประมาณ ในระยะต่าง ๆ ขาดการวางแผน งบประมาณไม่เพียงพอ การตั้งงบประมาณไม่คำนึงถึงปัจจัยที่อาจเกิดขึ้น ควรมีการวางแผนการบริหารงบประมาณให้ชัดเจน มีการประเมินและนำผลการประเมินไปพัฒนา การคำนวณต้นทุนผลผลิตและจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ภารกิจที่หลากหลาย ซ้ำซ้อน ขาดสารสนเทศและข้อมูลสำหรับการจัดระบบ ควรจัดลำดับงาน มีการวางแผน และดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีการใช้จ่ายเกินกว่างบประมาณไม่มีการควบคุม ขาดการวางแผน ควรมีการควบคุม กำหนดงบประมาณในแต่ละ โครงการที่จะทำให้ชัดเจน และจัดให้มีงบสำรอง การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน บางฝ่ายไม่ทราบถึง สถานะทางการเงิน รายงานไม่ครอบคลุมทุกด้านของทางการเงิน รายงานแล้ว ขาดการรายงาน ควรบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการจัดทำจัดระบบข้อมูลเข้าสู่ส่วนกลาง สามารถสืบค้น ได้อย่างสะดวก รวดเร็วมีประสิทธิภาพ และการบริหารสินทรัพย์ การเสื่อมสภาพของทรัพย์สิน ไม่ทราบรายละเอียด และจำนวนของสินทรัพย์ทั้งหมด ควรตรวจสอบดูแล ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง มีการบันทึกประวัติ ข้อมูล โดยแยกประเภท สินทรัพย์อย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ มีประเด็นสำคัญที่อภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่มีต่อระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา และมาตรฐานการจัดการทางการให้มีมาตรฐานทั้ง 7 ด้าน และแนวคิดของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2541) สำนักงานงบประมาณ (2542) สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2544) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ยาเป็น เรื่องจรรยาบรรณ (2552) อำนาจ ท่องโปรง (2553) และสุรวุฒิ ตั้งดี (2557) ส่งผลให้ต้ององค์ประกอบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ 5 ด้าน ส่งผลให้ระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ มาแต่้ม (2561: 106-114) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดนังกานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของตุลยาภาค ตูยาสัย และพัชรีวรรณ กิจมี (2561: 98-111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lau (2003: 744) ได้ศึกษากระบวนการงบประมาณของมหาวิทยาลัย แพทย์ศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (แคลิฟอร์เนีย) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่สำคัญของระบบงบประมาณที่มี ประสิทธิภาพและองค์ประกอบที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ยังขาดอยู่

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ตามสถานภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาระบบ ขอบข่ายของการ องค์ประกอบ ของการบริหารงานที่เน้นผลสัมฤทธิ์ หรือที่เรียกว่า RBM (Result-Based Management) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัล ตามแนวคิดของการบริหารงานในยุคดิจิทัลในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2544: 14) ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2544: 13-15) กันตทัช บุตรคำ (2549: 25) วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560: 5) และกษมา แสนอ่อน (2562: 24) และได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ส่งผลให้มีผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสถานภาพ ประกอบด้วย ตำแหน่งไม่ต่างกัน ระดับการศึกษาไม่ต่างกัน และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของภัสราวุดี เกตุณะ (2560: 87-93) ได้ศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริโชค เจริญราช (2564: 10-22) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Miller, K., Considine, J., & Garner, J. (2007: 7 1-74) ได้ศึกษาผลกระทบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่มีต่อกรรมการขนส่งทางบกในสหรัฐอเมริกา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yanxia Huo, Nianmin Zhang (2012: 70-72) ศึกษางบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน: กรณีศึกษาทบทวนที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในหน่วยงานภาครัฐ เวเวอร์จีเนีย

3 ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ควรมีการวางแผนการบริหารงบประมาณที่เป็นระบบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบซ่อมแซมบำรุงรักษา มีการควบคุมงบดุล มีการประเมินผล และนำผลการประเมินมาพัฒนางาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหา และแนวทางตามองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ส่งผลให้ได้ทราบถึงประเด็นปัญหา และแนวทางที่มีสอดคล้องกับบริบทและสภาพความเป็นจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560: 116-125) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณขอสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ มาแต่ม (2561: 106-114) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Brooker (1998: 178) ได้ทำการวิเคราะห์นโยบายงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในการศึกษาระดับสูงของอคาณซอล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yazici Aydemir (2010: 70-72) ศึกษางบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน: กรณีศึกษาทบทวนที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในหน่วยงานภาครัฐ เวเวอร์จีเนีย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

1. จากการศึกษา พบว่า ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษาไม่มีผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีการที่หลากหลายได้
2. สถานศึกษาอื่นสามารถนำการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ มาใช้ในวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์กร (SWOT Analysis) การวางแผน และพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *โครงการปฏิรูปด้านระบบบริหารและการเงินทางการศึกษาภายใต้โครงการนำร่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.

- ชัยสิทธิ์ เถลิ้มมีประเสริฐ. (2544). *มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles กับการจัดทำงบประมาณใหม่*. กรุงเทพฯ: อีระฟิล์มและโซเท็กซ์.
- นรัชย์ ศรีพิมล. *การพัฒนากระบวนการจัดการงบประมาณแผ่นดินของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2546). *รายงานการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมต้นแบบ SBM ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2544). *การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance). รายงานประจำปี 2541 - 2543*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- อำนาจ ทองโปร่ง. (2553). *การบริหารทรัพยากรและจัดการทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].

